

Notulen VNB 1884

Notulen der Vergadering gehouden te 's Bosch
den 19 Maart 1884.

Tegenwoordig de ZEerw. Heeren Reuser, van Rooy, Schellekens en Jansen en de Heeren Funnekotter, Werker, Hermans en Hollman.

De Notulen der vorige vergadering worden voorgelezen en goedgekeurd.

De eerw. Pater Reuser het woord nemende, zegt dat hij, ingevolge opdracht hem in de vorige vergadering gegeven, met Hunne Doorluchtige Hoogwaardigheden de Bisschoppen heeft gesproken, en vervolgens zooveel mogelijk alles voor deze vergadering heeft voorbereid. Wat het Episcopaat van Nederland betreft heeft ZEerw. eerst na het geven eener Retraite in Warmond den 17 November 1883, den Bisschop van Haarlem Mgr Bottemanne bezocht. Z.D.H. wenschte echter zich niet eerder omtrent eenig punt de Bedevaart betreffende uit te laten, voordat hij schriftelijk het gevoelen van den Aartsbisschop had vernomen. Den volgenden dag werd Mgr den Aartsbisschop bezocht die, niettegenstaande alle pogingen van den eerw. Pater Reuser, geen enkel woord over de te houden Bedevaart of het te benoemen Comité wilde zeggen. Het bleek ten duidelijkste dat Z.D.H. ondanks de welwillendheid die hij toonde, op dat punt een absoluut stilzwijgen wilde bewaren, terwijl hij tevens verklaarde aan niemand eenig gevoelen omtrent de Bedevaart te hebben openbaard.

De eerw. heer Jansen bevestigde de woorden van den voorloopigen president met de mededeeling dat ook hem de Aartsbisschop had gezegd dat hij geheel en al wilde blijven buiten de zaken die de Bedevaart betreffen.

Den 21sten November bezocht de eerw. Pater Reuser den Bisschop van Breda in gezelschap van diens secretaris en den eerw. heer Schellekens. Doch ook daar kwam zijn eerwaarde in den beginne niets verder. Toen gaf Pater Reuser het oordeel te kennen van de zeer eerw. Heeren Professoren van Warmond en Rijsenburg dat zij namelijk meenen dat de Bisschoppen de zaak goedkeurden, maar zich er als Bisschoppen wilden buiten houden, terwijl de Vicaris-generaal van Utrecht hem den raad had gegeven met de zaak voort te gaan zonder officiële inmenging van het Episcopaat.

Daarop gaf Mgr van Beek genoegzaam te kennen dat hij dien raad goedkeurde. Vervolgens ging de voorloopige president op reis naar Mgr den Bisschop van den Bosch, en onderweg nadenkende over de houding der drie vorige bezochte Bisschoppen, begon die houding hem minder vreemd maar daarentegen zeer wijs en voorzichtig toe te schijnen. 't Is immers ook, althans wederom in de laatste tijden, te Rome het gebruik eerst Broederschappen, Congregatiën, enz., te laten beginnen de werking er van na te gaan, en de vruchten af te wachten voor dat men die zaken begunstigt of sanctioneert. Geen wonder dat onze Bisschoppen dat wijze voorbeeld volgen en zich geheel en al willen houden buiten eene zaak die pas begonnen is.

De Bisschop van den Bosch liet zich even min als de anderen uit over de Bedevaart naar Lourdes en gaf genoegzaam te kennen dat alle Bisschoppen besloten hadden zich overal geheel en al buiten te houden. Verder sprekend als privaat persoon vond hij de Bedevaart naar Lourdes eene zeer schoone zaak en gaf Pater Reuser den raad daarmee voort te gaan. Op de vraag of Z.D.H. een paar leden van het Comité voor den Bosch wilde aanwijzen, antwoordde Z.D.H. dat hij zich ook daarmee niet inliet, doch wees in het verdere gesprek op den Hoogerwaarden Heer Deken van Ravenstein als iemand die vol was van ijver voor datzelfde werk. Die aanwijzing was de reden waarom Pater Reuser den Hoogerwaarden Heer Wouters als lid van het Comité had voorgesteld.

Eindelijk werd Mgr Paredis bezocht, doch ook deze, hoezeer tevreden met het houden der Bedevaart, hield zich buiten alle bemoeing. De slotsom derhalve is dat men geheel en al

volgens het verlangen der Bisschoppen zal handelen als men zonder hunne officieële medewerking de begonnen zaak voortzet. Pater Reuser voegt er bij dat hij het ontwerp van het Reglement aan het oordeel der Bisschoppen heeft onderworpen, maar tot dusverre geene bemerkingsen heeft ontvangen en wellicht ook niet ontvangen zal wegens het besluit der Kerkvoogden om zich met niets in te laten. Mochten echter bemerkingsen komen dan zal het zeker van alle leden het verlangen zijn het Reglement dat wij heden vaststellen volgens die bemerkingsen te wijzigen.

Wat het tweede punt betreft, heeft Zijne Eerwaarde tot het laatst van Februari gewacht op bemerkingsen of plannen die volgens de vergadering van 25 October hem door de overige leden zouden worden toegezonden. Toen de tijd voor deze vergadering langzaam begon te naderen, heeft ZEerwaarde een ontwerp van Statuten gemaakt en aan alle leden rondgestuurd om zoo door het maken van aanmerkingen en raadgevingen het mogelijk te maken in deze vergadering iets goeds en blijvends vast te stellen. Ten gevolge der verschillende bemerkingsen die ZEerw. met dankbaarheid ontvangen heeft, is het eerste ontwerp veel uitgebreider geworden gelijk aanstonds ieder zien zal als hij een afschrift van het gewijzigde ontwerp zal ontvangen. Eerst deelt ZEerw. nog mede dat het moeilijk was een tweede lid voor het Comité uit het Bisdom 's Hertogenbosch aan te winnen. 't Was wijl hij in den Bosch zocht wat hij elders beter kon vinden, en inderdaad toen hij zich op aanraden van den Hoogwaarden Generaal der Kruisheeren naar Tilburg wendde, was door bemiddeling van den Zeereerwaarden Pastoor van der Lee weldra een lid gevonden in den heer Kerstens-van Leeuwen. Wjl echter het moeilijk is meerdere vergaderingen te beleggen waarbij alle leden van het Comité tegenwoordig zijn en het b.v. na dezen dag niet zou kunnen geschieden voor half Mei, was ZEerwaarde van oordeel geweest dat hij den Hoogeerw. Heer Wouters en den heer Kerstens-van Leeuwen schriftelijk aan de leden mocht voorstellen. Met één uitzondering hebben alle leden hunne instemming met het lidmaatschap van den Hoogeerw. Heer Wouters betuigt en die uitzondering was niet tegen maar alleen een stilzwijgen wjl van één lid geen brief ontvangen was. Ook met den Heer Kerstens-van Leeuwen stemden allen in met dezelfde uitzondering, terwijl een lid het regelmatigere achtte die candidatuur mondeling te bespreken. ZEerw. gelooft echter dat na de gegevene verklaring ook dat lid met alle anderen de ongewone stemming per brief goedkeurt, zoodat de beide nieuwe leden met algemeene stemmen gekozen zijn.

Den heer Werker geeft zijn leedwezen te kennen dat Pastoor Masker niet ter vergadering is wjl de reden die hem vroeger tot ontslag noopte door zijne verplaatsing naar Stompwijk is vervallen. Pater Reuser zegt dat tot zijn leedwezen Pastoor Masker hem verzocht heeft zijn ontslag aan de leden bekend te maken, dat hij volgens een brief, waarvan voorlezing geschiedt, alleen op verlangen van zijne geestelijke overheid aanbiedt, terwijl hij de beste wenschen koestert voor het slagen van ons werk.

Wordt bepaald na de behandeling van de overige zaken een nieuw lid voor het Diocees Haarlem te benoemen.

De Hoogeerw. Heer Wouters komt ter vergadering en wordt door vreugdebetoon door allen ontvangen.

Een weinig later komt de eerw. heer Sarton, die bij telegram gemeld had dat hij te laat was aangekomen aan het station te Maastricht.

Wordt voorgesteld om terug te komen op een besluit van de vorige vergadering om geen vergoeding van reiskosten te geven aan den zeereerwaarden heer Pastoor van Rooy, en de eerw.heeren Jansen en Schellekens.

De voorloopige president merkt op dat het besluit den eerw. heer Schellekens niet betrof, maar alleen den zeer eerw. heer van Rooy die op de reize eerst lid werd van het comité, en den eerw. heer Jansen, die ook laat toetreden, slechts zeer weinig pelgrims had

aangeworven. Aanstonds wordt derhalve den eerw. heer Schellekens betaald voor reiskosten 65 gulden.

Den Heer Kerstens-van Leeuwen komt ter vergadering en zijn komst wordt door allen toegejuicht.

De zeer eerw. heer van Rooy vindt zijne behandeling zeer billijk; de eerw. heer Jansen is van mening dat voor hem op het genomen besluit kan teruggekomen worden, wijl hij wel is waar laat lid van het Comité is geworden, en daarom niet veel pelgrims heeft aangeworven, maar toch lid van het Comité werd tegelijk met den eerw. heer Schellekens en op reis als lid van het comité heeft medegewerkt, en vraagt dus 1e vergoeding van reiskosten, en 2e vergoeding van andere gemaakte onkosten, waarvoor ZEerwaarde 12 gulden in rekening brengt.

Pater Reuser merkt op dat een der voorname redenen waarom men zekere zuinigheid heeft in acht genomen, was den stand der kas, waarvan nog deze en de volgende vergadering moet betaald worden, en dat hij met het oog daarop ook zelf geen vergoeding van onkosten had gevraagd. Hij vraagt dus eerst den voorloopigen penningmeester hoeveel er in kas is.

De heer Hollman zegt dat er 398 gulden in kas waren; na aftrek van het betaalde aan den eerw. heer Schellekens blijven er dus over 333 gulden. Resteert men nu voor elke vergadering de ronde som van 100 gulden, dan zouden er 133 gulden overblijven en kan dus de reis van den eerw. heer Jansen zijn onkostenrekening benevens de onkostenrekening van den zeer eerw. Pater Reuser ad 25 gulden betaald worden.

Op voorstel van den eerw. heer Jansen wordt dus eerst gestemd over de onkostenrekeningen en met algemeene stemmen wordt besloten de beide rekeningen te betalen.

Daarop wordt met gesloten briefjes gestemd voor de reiskosten van den eerw. heer Jansen, aan welke stemming de twee nieuwe leden niet deelnemen. Bij opening der briefjes zijn vier stemmen voor en vier stemmen tegen. Bij eene nieuwe stemming is dezelfde uitslag. Eindelijk wordt op voorstel van een der leden de zaak aan het lot overgelaten en het lot beslist geen vergoeding te geven.

Na afhandeling van de oude zaken, neemt nu de vergadering voor goed een begin.

De voorloopige president bedankt de leden van het oude comité voor het geschonken vertrouwen en verwelkomt de nieuwe leden in ons midden. ZEerw. stelt voor aanstonds over te gaan tot de behandeling van het ontwerp der Statuten. Die zaak zal betrekkelijk weinig tijd vorderen wijl alle leden het eerste ontwerp hebben bestudeerd en tot meerder gemak een afschrift zullen ontvangen van datzelfde ontwerp gelijk het volgens de ingekomen aanmerkingen is gewijzigd. Eenige veranderingen die gemaakt werden zijn opgenomen in het thans definitief vastgestelde Reglement.

Alleen zij het volgende aangemerkt: In § 5 van Hoofdstuk II, art. I wordt voor functiën verstaan de uitoefening der hem eigene werkzaamheden.

In § 3 van art IV, Hoofdstuk II wordt „de plaatsen waar de trein vertrekt" in dien zin verstaan, dat het zooveel mogelijk de plaatsen zullen zijn waar de comité-leden hunne pelgrims in den trein opnemen.

Na aanneming van het Reglement wordt overgegaan tot de benoeming van het Bestuur. Tot president wordt bij meerderheid van stemmen gekozen de Zeereerw. Pater Michaël Reuser, die de benoeming aanneemt.

Vervolgens wordt overgegaan tot de benoeming van een vice-president. Geen der candidaten het vereischte getal stemmen verkregen hebbende, wordt bij tweede stemming benoemd de heer Leòn Hermans, die eveneens de benoeming aanneemt.

Tot directeur der Ziekenverpleging wordt insgelijks met meerderheid van stemmen benoemd, de eerw. heer Ferdinand Sarton die de benoeming aanneemt.

Eindelijk wordt de heer Charles Hollman, eveneens met meerderheid van stemmen gekozen tot secretaris-penningmeester.

De zeer eerw. Pater Reuser bedankt in eenige hartelijke woorden de leden in naam van het nieuwe Bestuur voor het hun geschonken vertrouwen.

-

Na het middagmaal brengt de president in globo het plan der aanstaande Bedevaart ter tafel. Na uitvoerige discussie wordt besloten de reis te nemen over Roosendaal. De halte op de heenreis zal plaats hebben over Tours en die op de terugreis te Orleans met oponthoud te Parijs, indien zulks met de regeling van den trein goed overeenkomt.

Wordt verder besloten door middel van de Katholieke bladen bekend te maken dat het comité definitief geconstitueerd is en dat de aanstaande Bedevaart zal plaats hebben op 15 September e.k.

Eindelijk wordt overgegaan tot het stellen van vier kandidaten tot aanvulling der plaats opengevallen door het ontslag van den ZEerw. Pastoor Masker. Worden benoemd tot eerste candidaat: Hoogeerw. heer Drabbe, Kanunnik en Deken te Schiedam.

Tot 2^e candidaat: de zeer eerw. heer Kreijns, Pastoor in Anna Paulowna polder.

Tot 3^e candidaat: de zeer eerw heer Dankelman, Pastoor te Delfshaven, en

Tot 4^e candidaat: de zeer eerw. heer Holiërhoek, professor te Hengeveld.¹

Niets meer te behandelen zijnde en geen der leden het woord vragende wordt de vergadering gesloten.

[Op de achterzijde van het laatste blad van deze vergadering staat:]

Vergadering te 's Bosch
den
19 Maart 1884

¹ *Geen van deze kandidaten zal ooit lid van het Comité worden, dat wordt Pastoor Vismans.*

Notulen der Vergadering gehouden te 's Bosch den

6 Augustus 1884.

Tegenwoordig: de ZeerEerw. Heeren Reuser, Sarton, Wouters, Schellekens, van Rooy en Jansen, en de Heeren Hermans, Funnekotter, Werker, Kerstens van Leeuwen en Hollman. In deze vergadering moeten besproken worden de opmerkingen die over de reis³ te maken waren volgens onze statuten; doch met het oog op de cholera en verschillende daaruit voortvloeiende moeilijkheden, stelt de voorzitter de vraag: zullen wij in September naar Lourdes gaan, ja of neen? Dit zal dus de hoofdzak zijn waarover de vergadering te beslissen heeft.

Den eerw. Heer Janssen, die over weinige ogenblikken vertrekken moet, verzoekt dit punt te behandelen vóór dat de Notulen voorgelezen worden. Derhalve wordt dit voorloopig uitgesteld en de vraag wederom gedaan: zullen wij de reis ondernemen ja dan niet?

De cholera zelf, meent de Voorzitter, is geen hinderpaal voor de reis daar wij altijd nog een honderd uur van Marseille en Toulon verwijderd blijven. Toch er bestaat vrees en wanneer één der pelgrims een lichte ongesteldheid zou krijgen, zoude de angst daardoor ontstaan gevaarlijk kunnen wezen. Bovendien, indien bij onze thuiskomst zich een geval ergens in het land voordoet, zou men dit allicht aan ons wijten; verder wachten ons bij de terugkomst groote moeilijkheden aan de grenzen, en op de reis zelve kunnen de pelgrims, van ongesteldheid verdacht, door de commission sanitaire worden tegengehouden. Met het oog op al die bezwaren wordt in omvraag gebracht: gaan wij 15 September naar Lourdes, ja of neen?

Met algemeene stemmen wordt bepaald niet te gaan.

Daarop stelt de president de vraag: wanneer zullen wij gaan?

Vóór dat die vraag beantwoord wordt, verzoekt de eerw. heer Jansen het woord. Wanneer wij 15 September niet gaan, zegt ZEerw, dan zullen dezelfde bezwaren ons ook tegenhouden in de eerste helft van October; doch in dien tijd zal ik als missionaris naar Amerika vertrekken en dus niet meer in de gelegenheid zijn direct met de pelgrimstocht mede te werken. Ik verzoek dus mijn eervol ontslag als lid van het Comité.

De eerw. Pater Reuser stelt voor dit eervol ontslag te geven; feliciteert de nieuwe missionaris hartelijk met zijn edel besluit en hoopt met alle andere leden dat de moreele band tusschen den missionaris en het Comité zal blijven bestaan.

Zeer eerw. heer Jansen zegt dat hij voor onze pelerinage zal ijveren zoolang hij kan, bedankt voor de bewezene vriendschap en vraagt versooning voor de tekortkomingen waarin hij mocht zijn gevallen en beveelt zich ten slotte dringend in aller gebeden aan.

Op voorstel van den Heer Hermans is er een algemeen applaus als hulde aan den nieuwen missionaris.

De heer Werker hoopt dat de missionaris onzer nog in Amerika gedenken zal.

De heer Jansen belooft het te zullen doen.

Na een hartelijk afscheid verlaat deze de vergadering.

De voorzitter stelt wederom de vraag: wanneer zullen wij gaan?

De zeer eerw. Heer Deken Wouters stelt voor de reis te bepalen in Mei.

De eerw. Pater Reuser vraagt of de hitte dan niet te groot zou zijn?

Deken Wouters en Pastoor van Rooy geven alle geruststelling omtrent de hitte.

² Waarschijnlijk is dit een afkorting van *Lector Salus/ Lectori Salutem Jesus Christus*.

³ De eerste bedevaart van 17 tot 28 september 1883, zie verslag van Sarton in de *Katholieke Illustratie*.

De eerw. heer Schellekens vraagt of het met het oog op de Meimaand-oefeningen niet beter zou zijn in April na Beloken Paschen te gaan?

De zeer eerw. heer Wouters meent dat in die week de Conferentie der Pastoors is in het Bisdom van den Bosch. Wijl echter ZEerwaarde niet zeker is zal hij daarnaar informeren en wordt intusschen voorgesteld in April te gaan, mits er alsdan geen beletsel is. Onder die voorwaarde wordt het voorstel met algemeene stemmen aangenomen. Mocht er echter een beletsel zijn, dan besluit men te gaan in de Meimaand.

De Voorzitter stelt voor over te gaan tot de benoeming van een nieuw lid in plaats van den eerw. heer Jansen. ZijnEerw. zegt, dat hij informaties heeft genomen bij den zeer eerw. heer van Groeningen, pastoor te Vinkeveen, en dat hij overtuigd is dat de benoeming zal worden aangenomen.

Vóór dat men tot de benoeming overgaat, leest eerst de secretaris de Notulen voor, welke worden goedgekeurd.

Alsdan wordt overgegaan tot de keuze van een nieuw lid.

Behalve Pastoor van Groeningen worden nog voorgesteld Pastoor Peters, Plebaan te Utrecht, en Pastoor Ten Hagen, te Kabouw.

Bij het openen der stembriefjes blijkt dat de zeereerw. heer van Groeningen met meerderheid van stemmen gekozen is.

Alsnu brengt de Voorzitter in omvraag een voorstel van den Heer Werker om terug te komen op een besluit in de Statuten opgenomen omtrent de vergoeding der reiskosten voor de leden. Daarin is bepaald dat de leden van het Bestuur vrije reiskosten 1ste klas, en de andere 2^e klas zullen hebben.

De heer Werker zou verlangen alle leden hetzelfde uit te keren en hetgeen daarvoor beschikbaar is pondpondsgewijze te verdeelen.

De eerw. Pater Reuser merkt hierbij alleen op dat in dit geval een bestuurslid, de President bijvoorbeeld, die mee moet gaan, door gebrek aan middelen daarin zou verhinderd kunnen worden.

De zeereerw. Heer Wouters is van oordeel dat het voorstel niet in omvraag kan gebracht worden, daar er op een eenmaal genomen beslissing niet moet worden teruggekomen, vóórdat nieuwe omstandigheden dit oirbaar maken. Voor deze processie derhalve moeten wij ons aan het vroeger bepaalde houden.

Bij deze redenen trekt de heer Werker zijn voorstel terug.

De Heer Hermans stelt voor de volgende vergadering, daar nu die van October vervalst, te stellen drie of vier weken voor de volgende Bedevaart.

De eerw. Pater Reuser wijst op § 3 van Hoofdstuk IV der Statuten, over de aftreding van het Bestuur, en zegt dat wijl de vergadering wegvallt er thans dient overgegaan te worden tot de benoeming van een nieuwen president. Zijn Eerw. voegt daarbij dat wegens zijne veelvuldige bezigheden, vooral in den tijd der Bedevaart, hij de bediening van president onmogelijk met zijne andere verplichtingen kan vereenigen. Hij verzoekt dus niet meer in herstemming te komen.

De heer Funnekotter is van oordeel dat wijl de processie dit jaar niet vertrekt er volgens den geest der Statuten nog geen sprake kan zijn van een nieuw Bestuur, en dat het in ieder geval te betreuren zou zijn zoo de veldheer het slagveld verliet vóór dat de strijd is gestreden.

Deze woorden worden door allen toegejuichd en allen achten het noodig dat de president in zijne bediening blijft volharden.

De zeereerw. Heer Wouters maakt de bemerking dat het ook in de gegeven omstandigheden een slechten indruk zou maken, indien het ontslag van den president zou worden bekend gemaakt.

De eerw. Pater Reuser zegt dat hij zich aan de gegevene redenen moet onderwerpen, doch dat na de volgende Bedevaart noodzakelijk een nieuwe President zal moeten benoemd worden. Intusschen dankt hij de leden voor het in hem gestelde vertrouwen en zegt dat hij ook later buiten het Comité al het mogelijke zal doen voor het welslagen der Bedevaart. Met algemeene voldoening wordt daarop een voorstel aangenomen van den Heer Werker om voortaan bij het begin en het einde der vergadering drie Weesgegroeten te bidden. Eindelijk wordt besloten in de couranten bekend te maken dat wegens de moeilijkheden in Frankrijk te voorzien en ons ook hier wachtende aan de grenzen, het vertrek der pelgrims voorloopig tot het voorjaar is uitgesteld. Niets meer te behandelen zijnde, wordt de vergadering met drie Weesgegroeten gesloten.

Op de achterzijde van het laatste blad van bovenstaande notulen, staat de kassituatie per maart 1885 als volgt weergegeven. Deze kasstaat hoort bij de volgende vergadering.

Kassen op 26 Maart 1885

In kas op 15 October 1884	f 55.22
Ontvangen van de Nord-Belge 15 Oct. 1884	<u>35.12</u>
	90.34
Rekening Cormier	<u>30.60</u>
In kassa.	60.34